

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)

10 maiu st. v.

22 maiu st. n.

Ese în secură duminică.

Redacțiunea în

Közép-utca nr. 395.

Nr. 19.

ANUL XXIII.

1887.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 2⁵ lei

De ce? . . .

(Pertru Mița cea frumoasă.)

Ochi cruși, ochi mari și negri cu foc răpit din sóre,
Tremurători luceferi sclipind pe cer, în zare! . . .
Ochi incruntați de Maur aprins, răzbunător,
De ce loviți în pieptu-mi săgeți de crud amor?
De ce vârșati în pieptu-mi a voastră négră ură?
De ce venin să curgă din ángerésca-ti gură?
De ce a tale buze pentru zimbiri create,
Dorinți, regrete, patimi, ascund în dinți, mușcate?
De ce când al teu suflet bogat în suferință,
Tot are din iubire vr'o brazdă de credință,
Și când privești în giuru-ți un larg, un trist pustiu,
Când numai golul este în inima ta, viu,
De ce nu chemi la tine un suflet care, încă
Păstrează pentru tine o dragoste adâncă??!
Tu inimă de petró. tu, suflet trist, de ghiață,
Tu, care porți chiar urma durerii scrisă 'n față,
Că n'ai iubit, că *póte* nu vei iubi în veci,
De ce drept simțitoare în lume vrei să treci?
Când n'ai în tine suflet, când ești o curtizană!
Când vinți așa lut plastic pe ori-ce vorbă vană,
De ce te 'nșeli tu însu-ți creșdend că poti iubi? . . .
Natură mult ciudată menit'-a suferi!?

Petru V. Grigoriu.

Din tainele Bosforului.

(Novele.)

I.

Apus de sóre.

Dedicată dlui C. Pădeanu, inginer la Brussa.*

Decă ar lipsi după cer sórele, s'ar întunecă pământul, și nu ar fi nici căldură în lume. Primăverii decă i-ar lipsi florile, și florilor mirosul, ce frumusețe și ce înțeles ar avé primăvéra și florile?! . . Cine ar ține legile lui Mohamed, decă nu el ar fi profetul lui Alah?! . . Și ce ar fi viața mea, dulce Olimpiă, decă dragostea ta nu ar încălzi-o, nu ar lumina-o?! . . Pentru ce așa mai trăi în lume, decă nu pentru-ca să te iubesc pe tine, tu mai frumoasă decă cea mai frumoasă cadână a Seraiului! . .

* Dnul Pădeanu a fost expatriat în urma evenimentelor dela 1848, la cari a luat parte activă. De atunci apoi nici nu s'a mai întors în țéră, ci e rémas acolo. Imfrumusețarea Brussei lui se datoreșce.

Ce așa mai crede eu în lumea asta, decă nu în tine; ce ar mai fi frumos pentru mine, decă nu tu, tu dulce dragoste a inimei mele, tu mai scumpă mie decă totă lumea, mai sfântă decă legile Coranului, mai sfântă decă chiar cea mai sfântă rugăciune?! . .

— Abdulah, tu mă imbeți, cu dulci cuvinte, tu mă faci să uit de datorințe, de legături incheiate înaintea altarului. . . Nu te gândești, că-mi înșel bărbatul pentru tine, nu simți, că ar trebui să fug de tine, și tu să nu-mi ceri să te iubesc?! . .

— Dece vieți de ai trăi, și decă pe tóte aceste vieți le-ai petrece iubindu-mă pe mine, totuși nici atunci nu mi-ai puté da atăta dragoste, câtă seteză sufletul meu. Să fi legat de bărbatul teu și înaintea Dumneșeului vostru și înaintea lui Allah, nici atunci nu ar puté fi atât de sfântă legătura sa, pe cât de mare este amorul meu cătră tine. . . Me sting fără de tine, și ard când te vęd, de par că tot sufletul mi-e o pară de foc, numai atunci simt, că trăiesc, când te vęd, te sărut, te string în brațele mele, tu dulcea mea dragoste. . .

— Abdulah, lasă-me, fugi de mine, păcătuim înaintea lui Dșeu și a ómenilor, — iubindu-ne. . . Fugi, fugi de mine, lasă-mă, uită-mă! . .

— Decă așa șci că mi le đici aste din inimă, decă așa crede că ai puté să mă lași, șă mă uiti, să trăești fără de mine, acum m'aș duce, de nimeni nu ar mai auđi de mine. . . Dar nu este așa, tu mă iubești, precum te iubesc eu, că tu nu mi le đici din inimă vorbele aceste! Nu, nu, inima ta nu aste îți spune, alte simțiri te stăpănesc pe tine, în gândul teu alte te sbuciumă! . . De ce și vorbești de păcat, de Dșeu, de ómeni?! Putem noi avé alt Dșeu afară de dragostea noastră, și ce ne pasă de ómeni, de lume, când dragostea noastră este atât de mare, atât de caldă, că eu mă pierd cu totul în ea?! . . Mă pierd, de parcă nu mai e alta în lume, decă dragostea noastră, și tu scumpa mea Olimpiă, tu raiul meu pământesc, și tótă viața mea de acum și de apoi. . .

— Da, așa e, nu ți-am đis acele vorbe din inimă. . . Inima mea altfel simte: simte dragostea ta. . . Dorul, gândirea mea nu este alta, decă să mă iubești și să te iubesc pe vecinicie! . . Țină dragostea noastră chiar numai o đi séu o óră, eu tot vecinicie o să-o numesc. . .

Olimpia îl imbrățișă pe Abdulah, Abdulah o ținea în brațe pe Olimpiă, și amândoi se uitau în ochii celui lalt, se perdeau în aceste priviri. . . Se perdeau apoi în privirea sórelui, care acum eră pe asfințite. . .

Cu privirile rătăceau într-o zare depărtată, dar gândirile lor se întâlneau în fiecare moment . . . Oare acel sôre este el mai cald și mai luminos, decât dragostea acestei femei, se gândia Abdulah. Oare sôrele luminează el mai mult lumea acésta, decât cum luminează dragostea acestui tiner viéța mea? se întrebă în sine Olimpia . . . Er șirul acestor gândiri se perdea într-o lungă, dulce sărutare . . .

Se drăgostiau de mult așa . . . Sôrele atunci apăruse pe întinsul Bosfor, care acum eră înspre amurgul serii . . . Dar ei nu observau vremea, pentru ei tot una eră : apune ori răsare sôrele, ei tot căldură și lumină simțiau . . . Pentru-ce să nu se drăgostescă?! Este dulce dragostea, tineretea în ea își află isvorul fericirii, și ce nu faci în tinerete pentru dragoste?!

Apoi par că și ziua este făcută numai pentru-ca să se drăgostesea ômenii . . . Bosforul este atât de frumos privit de aici de pe balcon, vântul abia adia, de temut de cine să se témă?! . . . Kir Nikola, bărbatul Olimpiei, plecase de eri cu corăbiile, acum cine șcie în care colț al lumii descarcă ori încarcă . . . Pôte să-l fi înghițit chiar marea . . . Olimpia nu mult ar fi pierdut în el. Eră bătrân, posac, avar . . . Iși căută numai de negustorie . . . Pe ea chiar în ziua când s'au cununat, o părăsise, pentru-că îl așteptau corăbiile încărcate . . . Ea nici un s'ar fi măritat după el, dar așa i spusese părinții sei, să se mărite, și ea eră cu mult mai tineră, decât să fi știut judecă de este bună și fericită căsătoria cu un om bătrân, care pe lângă asta mai e și negustor . . .

Nu șciea ea de dragoste pe atunci . . . Părinții sei o crescuseră în mănăstire, la călugărițe, și după ce o aduseră acasă, o și măritaseră . . .

A trăit doi ani așa, fără de nici o bucurie în lume. Până ce a făcut cunoștință cu Abdulah, feciorul unui pașă. De când îl cunoscuse pe el, de când se iubesc împreună, vede lumea cu totul altfel, are bucurii pe cari nu le cunoscuse până acum . . . E fericită, de par că nici nu e în lume altă fericire decât fericirea ei . . . O, este atâta fericire în dragoste și ei i-a trebuit atât de puțin ca să-l iubească pe acest tiner . . . Eră frumos, dulce la graiu, blând la privire, plăcut în totă a lui făptură . . . Ea nu aușise până acum așa vorbe dulci cum i spunea el . . . Eră tineri amândoi, cu dor de viață, cu foc și patimă în inimă . . . Că nu erau de o lege și de un neam? Că ea eră grecă și creștină, er el turc și păgân?! O, asta nu face nimic, dragostea nu întrebă de aste . . .

— Și o să trăim viața noastră întregă tot așa, iubindu-ne și desmerdându-ne, dicea el.

— Da, totă viața noastră va fi un amor fără de sfârșit, er începutul lui mi se pare atât de departe, încât par că de când mă știu, tot în brațele tale am trăit . . .

Așa treceau ôrele, de par că erau clipe, și fiește care clipă totuși un veac li se părea: plin de farmec, plin de o duiosă dragoste . . . Bosforul cu valurile sale șoptia și el par că, lovind din când în când petritele cari țineau balconul . . .

Din sôre numai o câte-va raze se mai vedeau pe turnul bisericei Sfintei Sofie . . .

— Veți, sôrele apune în toate țiilele, câte odată se ascunde între nori, dar amorul nostru în veci nu va dispăre, va lumina și va încălzi pentru totdeuna sufletele noastre, și tot fericiți vom fi, cum niți mirésa sôrelui, nici marele Padișă nu pôte să fie . . .

O dulce îmbrățișare și sărutare, er amurgul ascundea în întunericul seu crescând două suflete pline de iubire, sgomotul de sêră după Bosfor anunță parcă niște șopte pline de un dulce și tainic înțeles . . . . .

***

Trăiră așa, fără a ști că trăiesc, simțind înse toate fericirile vieții, — săptămâni, luni de arândul . . . Ôrele treceau ca clipele și țiilele numai o oră li se păreau . . . Olimpia uitase de bărbatul seu. Ce să se mai gândească la el, când nici odată acésta gândire nu a încălzit-o, mai ales o lăsă rece acum, când eră pierdută cu tot sufletul în dragostea sa cu Abdulah. Bărbatul seu numai după săptămâni de țile se reintorcea din călătorie, abia stătea acasă o țil două, și er plecă. N'a știut el, nici nu avea de unde să audă cele ce se întâmplă până ce el este dus cu negoț . . . Ba eră foarte mulțumit, când vedea că nevastă-sa nu i se plânge de nimic, când o vedea veselă și indestulită întru toate.

— Ce suflet nobil, își dicea în sine, și-și propusese că numai vr' un an doi va mai umbla cu corăbiile, apoi o să stea tot acasă de dragul nevastei sale.

II.

— Este rece p'afară, suflă vântul înspre mal, nu va fi lucru plăcut a te plimbă cu barca acum, țise Kir Nicola nevastei sale, când acésta i spusese că de sêră voește să se plimbe pe Bosfor.

— Nu face nimic. Apoi n'o să stau mult, țise Olimpia, și plecă însoțită de un servitor bătrân al ei.

Er servitorul bătrân nu spunea nimeni unde se duc cu barca. Stăpânului seu încă nu-i trecea prin minte să întrebe. I se părea numai curios, că nevastei sale i place atât de mult să se plimbe, și tocmai sêra . . . «E tineră, copilă încă, pentru-ce să-i stric plăcerea, — dicea înse în sine, și se liniștia dicând aceste vorbe.

Olimpia în adevăr simția mare plăcere în aceste plimbări. Nu pentru-că dór ar fi un lucru plăcut în sine a te plimbă pe Bosfor pe vânt rece, cum suflă câte odată aici, ci pentru-că pe Bosfor se întâlneau cu scumpul ei Abdulah. Acolo, legănați de valuri se drăgostiau ôre întregi. Se întâlneau adeseori cu sôre și se despărțiau la lună . . . Și ce fericiți erau dela întâlnire și până la despărțire! Nici nu vedeau, nici nu aușeau ce se petrece în giurul lor . . .

Și reu au făcut că se perdeau așa, căci dela un timp încoci ar fi putut băgă de sêmă cum îi urmărește cine-va din depărtare . . . Nu-i intră lui Kir Nicola în cap, ce farmec găsește tinera lui soție în atâta plimbare pe Bosfor pe frig și pe vânt . . . Mai întei curiositatea, și când în urmă observă bucuria mare pe fața Olimpiei când plecă, și tristeța la reintorcere, se deșteptă în el și un fel de bănuială. Bănuiala se întăria din țil în țil, căci nevastă-sa în toate țiilele se ducea la plimbare, totdeuna cu aceeaș bucurie la plecare și aceeaș duiosie la reintorcere. Er el fiind bolnav în pat, nu avea alta de lucru, decât să întrebe despre cauzele acestor lucruri. Mai ales i deșteptă și întări bănuiala împrejurarea, că Olimpia plecă tot cu acelaș servitor, cu un bătrân care venise cu ea de la părinții sei. Lui nici odată nu i-a plăcut acel servitor, avea o față care îi deșteptă neîncredere, el numai pentru nevastă-sa l'a ținut . . . Trimisese dar în urma băunielilor sale un servitor, să vedă unde se duce stăpâna.

Acesta îi urmărise așa a-lene o câte-va seri. Când se întorcea, spunea că i-a pierdut, că între atâtea bărci și la întuneric nu i-a putut urmări, ori spunea că stăpâna-sa s'a dus până în apropierea turnurilor ori până la palatul de cristal . . . Lui Kir Nikola nu-i se pré părea acest răspuns.

«Mă înșelă, mă fură cu toții și din toate părțile, — își dicea în sine, și se hotări să caute alt om, îl va plăti bine, acela va face apoi după placul seu, îl va mulțumi și liniști.

Așa și făcu. N'a fost lucru greu să găsească un

om, care pentru bani să fie în stare nu a spiona, ci și a omori. Pe malul Bosforului sînt destui de aceștia.

Acesta, după ce înțelese despre ce este vorba, îl asigură pe Kir Nikola, că cel mult în trei-patru zile îi va spune totul, îl va lumina despre toate ce se întîmplă pe Bosfor, decît în adevăr va fi ceva de spus.

***

Olimpia plecă înspre sîră ca de obicei. Colo unde marea este mai neumblată, unde valurile sînt mai dese, apa pôte mai mare, o așteptă Abdulah. . . . Ce le păsă lor inse de valuri, ce să observe ei că îi urmărește cine-va din depărtare. . . Abdulah trecea în barca pe care venise Olimpia, în barca sa rămănea servitorul seu și servitorul Olimpiei. . .

Doze bărci se legănau pe Bosfor. În una erau tinerii amanți, fericiți cum numai arare-ori este om pe lume. . . În cealaltă servitorii cari pövestiau la lună și se bucurau amîndoi de fericirea stăpînilor lor.

La o distanță cât poți vedé cu ochii dela aceste bărci, eră o a treia barcă, de unde niște ochi reutăciosi priviau spre amanții noștri. . .

În ziua următoare Kir Nicola știu și el cauza plimbărilor nevetei sale.

— Mă înșeli și tu mișelule, i dișe omului plătit să spioneze, când acesta i spuse că tinera stăpână se drăgostește cu un turc tiner.

— Să-mi spui adevărul, căci decă nu, te impușc, — îl amenință pe spion.

— Să nu am parte de lumina zilei, decă-ți spun neadevăr.

— Doveđi, doveđi să-mi dai.

— Vîno cu mine și vei vedé cu ochii.

— Nu pot, sînt bolnav, nu pot să mă mișc! . . .

O, și nevastă-mea, în loc de a sta lângă mine, se duce pe Bosfor cu barca, și mă înșelă. Și cu cine? Cu un turc, nenorocit și batjocorit ce sînt! . . .

Și pentru prima dată în viața sa se iviră lacrimi în ochii lui Kir Nikola.

— Dovadă să-mi aduci omule, și te voi face bogat, ér dacă-ți bați joc de mine și de cinstea casei mele, voi porunci dugilor să te sugrume, să te omóră în bătăi.

— Să mor pe loc decă-ți mint!

ÉR lui Kir Nikola i-ar mai fi plăcut de o mie de ori să mintă acest om, decăt să fie adevărat că nevastă-sa îl înșelă — cu un turc! O, asta este ceva teribil. . . Cine l'a și pus pe el să întrebe de cele ce face nevastă-sa?! Mai bine eră să nu întrebe și așa să nu afle nimic reu despre ea. . . Dar acum când el singur a împărtășit bănuiala sa și altora, unor servitori, când unul vine și-i spune că bănuiala are temei, acum nu se mai putea da înderăt, trebuia ori să se incredințeze el singur despre vinovăția aceleia, ori să arate acelor, că nevastă-sa nu-l înșelă, că el a fost un nebun când a pus la indoială credința ei. . .

Dar cum să se incredințeze el? Nu pôte să iasă din casă, ér ca să pötă vedé totul, ar trebui să se ducă, să urmărească barca nevetei sale.

— Să-mi dai o pungă de lire, și voi face ca tinera stăpână să se întörcă ea singură cu amantul ei după Bosfor, să-l veđi cu ochii. . . După balcon i poți vedé și fața. . .

— Nu mă ispitii, nu mă batjocori, nemernicule, dișe la aceste vorbe Kir Nikola, și tot sângele i se urcase în cap, de nu mai sciea de el.

— Impușcă-mé decă nu voi face după cum îți vorbesc! . . .

(Incheierea va urmá.)

Ioan Russu.

Eu te-am privit!

Eu te-am privit ș-a ta privire
Am întălnit.
Ș-atunci o tainică simțire
În inimă mi-a resărit
Și te-am iubit!

Eu te-am privit și de atuncea
Nu am alt dor;
Ah! tot privindu-te pe tine,
Aș fi ferice ca să mor,
Căci te ador!

Elena Lupăn.

Din tainele iubirii.

— Comedie cu cantece în 3 acte. —

(Urmare.)

ACTUL AL II-LEA.

(O grădină încungiurată cu grilaj de lemn. La drépta ușa un mic chiosc. La stînga planului I, un boschet)

Scena I.

Veriscanu. (șede pe un scaun, ținînd între genunchi o pușcă). Oh! ce mai e și viața de țeră! O! ce mai sînt și plăcerile cîmpenești! . . . Căt sînt de atrăgătoare. . . de departe! Trăiescă natura! diș filosofii. . . și găgăuții. . . Viața de țeră e frumoasă s'o privești numai din oraș, séu ca un teatru. . . zugrăvită cu culori de tot soiul. . . — Să vînezi! am vînat ieri; voi vîna și ađi! voi vîna și mâni. . . Étă patru luni de cînd tot vînez și pôte că voi mai vîna neconținut timp de vr'o patru anișori de zile! Așă-i sörtea mea! (Traverséază teatrul, cu pușca pe umăr, fredonînd.)

Tu care ești perduță,
În négra vecinicie,
Stea dulce și frumoasă
A sufletului meu! . . .

(Oprindu-se brusc, și răsîmînd pușca de un arbore.) Ei nu; în diminéța asta n'am nici de cum poftă de vînat! — Ah! ce uritu-i să trăești singur! numai cu pușca mea și. . . ce încă? (Cu un gest de disgust.) Dochita! o țerăncuță ce-mi aduce unt prospêt în tóte diminețele! I-i frumoșică, ce-i dreptul, dar așă de copilărosă; și tóte aceste nu mă inवेशesc de loc.

Scena II.

Dochita, Veriscanu.

Dochita. (Intră repede prin stînga, aducînd un paner și o scrisóre, ce le pune pe o mäsă de grădină.) Cuconășule! euconășule! Ah! în sfîrșit te-am găsit! Éca ț-o adus cel cu poșta un ravaș.

Veriscanu. Dă-l degradă 'ncóce Dochito!

Dochita. Trebuie să fie din Iași, dela babaca matali?

Veriscanu. (Privind.) Dela tatăl-meu. . . intrădevăr! (O și pune cu recelă în buzunar, fără a o deshide.)

Dochita. Dar n'o cetești?

Veriscanu. O știu fără s'o cetesc: de patru luni de zile, acésta-i a șeptespredecea: (recitînd din memorie). «Domnule! după cum se vede lucrul, dta ai uitat, séu te faci că ai uitat pe bêtărul teu părinte. «În urma unui vechiu proces, pentru îndreptarea unei greșeli vechi, cătră o veche cudenie a noastră, și că «pentru a ajutá în acéstă interesantă cestiuine, tu trebuie să iei de nevastă pe nepóta cumnatului.»

Dochița. Cum! să te însori cu o... trebuie să fie și ea veche de când lumea. — de vreme ce babaca matali nu vorbește decât de vechituri.

Verișcanu. Așa o cred și eu! bătrână și urită și, de aceea, n'am vrut macar s'o ved!...

Dochița. Tare bine ai făcut!

Verișcanu. Și pentru asta tata mă oprește de a veni în Iași, mă ține aici, neavând nimic în deajuns și aproape să mor de fîme și de sete... Dar, fii sigur, tătută, că n'am să mă însor cu nici un preț!

Dochița. Cu nepotă sa... ai să faci foarte bine!

Verișcanu. Voi sta la țeră, voi muri de fîme...

Dochița. Ba nici de cum, — las că 'ngrijese eu... (Se uită 'n panerul ei.)

Verișcanu. Ce ȳci tu?... (Se aude vocea unui sărac după grilaj.) Facăți-vă pomană și indurare!

Verișcanu. Aha! acesta-i săracu meu, pe care-l miluesc în fiecare ȳci cu fărmaturile ce-mi rămân dela măsă!... Când imi rămân fărmaturi... Vai!... (Strigând). Treci mâni pe-aici, omule!

Dochița. (Merge la grilaj și vorbește omului ce nu se vede.) Nu, nu! Vină peste-un cēs, moș Vasile!

Verișcanu. Cum peste-un cēs?

Dochița. După ce-i face ȳacusca, conașule!

Verișcanu. Cum? ce va să ȳică asta? (Doc. arată în paner.) Uite! Puișori fripți!

Dochița. Și rumeniți! așa-i că-s frumusei?

Verișcanu. Mai rămâne vorbă! dar cine ȳ-a dat puii?...

Dochița. Mătușa Ilinca; ba 'ncă mi-o dat și un picior de curcan, și vr'o ȳece mere roșiore... că la dēnsa are să fie praznic desēră, — și, precum tătūta, de bătrân ce-i, nu se pōte duce la mătușa, mi le-a dat să-i le duc; dar tătūta nu mai pōte mănca de fel carne, — că n'are nici un dinte; — eu i fac hajma numai la alivenci moi, — ēca am și vr'o cinci alivenci, cu unt prōspēt, ales aȳi diminēta anume pentru mata!

Verișcanu. Ce spui Dochiȳico!

Dochița. Și deacu, gāteșce dta numai mēsă, — eu me duc să incālȳesc puȳin puii, ș-oī să aduc și tacānuri! (le panerul și intră la stānga.)

Scena III.

Verișcanu singur.

Minunat! ia să gātesc și eu mēsă! Ce bune ca-ȳități are mititica asta! În momentul cel mai critic, să-mi aducă... tot ce-mi trebuie! Dar cu ce aș putē să resplātesc eu străduinȳa ei?... — O!... nu! ar fi necuviincios din partea mea... o copilă neșciutōre de nimic... A! dēc'ar fi vr'o Madmoazelă de prin Iași, — n'ar scāpā de sigur de dinȳisorii mei... Oh! ieșencele! să nu vie vrē una pe aici, cā ȳeu...
Andrei. (Din afarā). Petrachi! hei Petrachi!

Verișcanu. Cine-i acolo?

Andrei. Noi sūntem!

Verișcanu. Care, noi?

Andrei. Eu, Andrei, amicul teu!

Scena IV.

Andrei, Verișcanu, Maghița.

Verișcanu. Dānescu! cum, tu ești? așa de diminēta! dar nu ești singur?!... (Merge înainte-i; apare Dānescu, ducēnd după el pe Maghița care-și ascunde faȳa.)

Andrei. Nu, prietene! — Vină, vină Maghiȳo! și n'ai fricā... ȳ-ām spus, cā Petrachi Verișcanu este modelul tuturor amicilor!

Verișcanu. (Oferind mână Maghiȳei care are man-

teul pe mana, apoi cātra Dānescu.) Inchide porȳa, cā a intrat privighitōrea!

Pāsērică

Ocheșicā!

N-asta cuscă tu te-ai prins!

Și de talia ta micā,

Lanȳul nostru te-a cuprins!

Maghița.

Vai ce fricā

Me furnicā!

Și nu șciū ce-oī mai pāȳi!

Simt cā peptu-mi se despēcā,

Simt cā vocea-mi amorȳi!..

Impreună:

Ver. și Dan.

Pāsēricā! etc,

Maghița.

Vai ce fricā! etc

Andrei. Scumpa mea Maghiȳă! Am onōrea să-ȳi recomand pe vechiul meu prieten Petrachi Verișcanu!

Maghița. (Incercānd să-l privēsca.) Domnule, crede cā recunoșcinȳa mea... (Dă un mic ȳipet de surprisă, ca recunoșcēnd pe Petre.) Ah!

Andrei. Scumpe amice! sosim la tine cam nepus în mēsă! tu ne primeșci cu braȳele deschise...

Verișcanu. Fōrte deschise!

Maghița. (Aparte privind.) Ferēsca sfāntul! nu e el! nu pōte să fie el!

Andrei. Ne vei da dar ospitalitate?

Verișcanu. Me mai intrebī!

Andrei. Mēsă și loc de culcare?

Verișcanu. Pentru doi?

Andrei. Da, pentru doi în o odaie.

Maghița. (Cu puȳinā sigurantā.) Ba nu, deosebit!

Verișcanu. Deosebit! (Incet lui Dan.) Odāi deosebite... ceea ce-ar vrē să ȳică, cā nu sūnteȳi insuraȳi?

Andrei. (Incet.) N'am avut āncā vreme să facem așa ceva!

Verișcanu. (Incet.) Ah hoȳule!

Andrei. (Incet.) Nu se aflā!... ȳ-o jur cā n'am hoȳit āncā nimicā!

Maghița. Ce ȳicēȳi, mē rog domnilor!

Andrei. Petrachi me intrebā...
Verișcanu. Taci!

Andrei. Dēcā sūntem cāsătoritī! (Maghița sco-bōrā ochii.) Și eu i respunsei: Vom fi... nu se pot face tōte treburile într'o singurā ȳi, bine inȳeles!...

Maghița. Și de ōre-ce nu-i decāt aȳi de cānd ne cunōșcem... da, numai o ȳi...

Verișcanu. Aha!... și în ȳiua asta aȳi făcut indestul drum!...

Maghița. Nu tocmai mult: o poștā și jumētate...

Andrei. Vai da! și în gōna cailor; fārā a ne opri sēu rātāci pe nicāiri!...

Verișcanu. Ce spui?!

Andrei. Judecā tu singur; zburām din Iași, într'o trāsuricā de birjā, și după cinci cēsuri de drum neted... ētā-ne înainte ta, abiā resuflāndu-ne de colbul ce l'am inȳhiȳit.

Verișcanu. Bravo! Bravo!

Andrei. Deci, apelām la tine: fii salvatorul nostru, protectorul nostru, casierul nostru.

Maghița. Pārintele nostru...

Andrei. Ocroteșce-ne!

Maghița. Cununā-ne cāt mai repede...

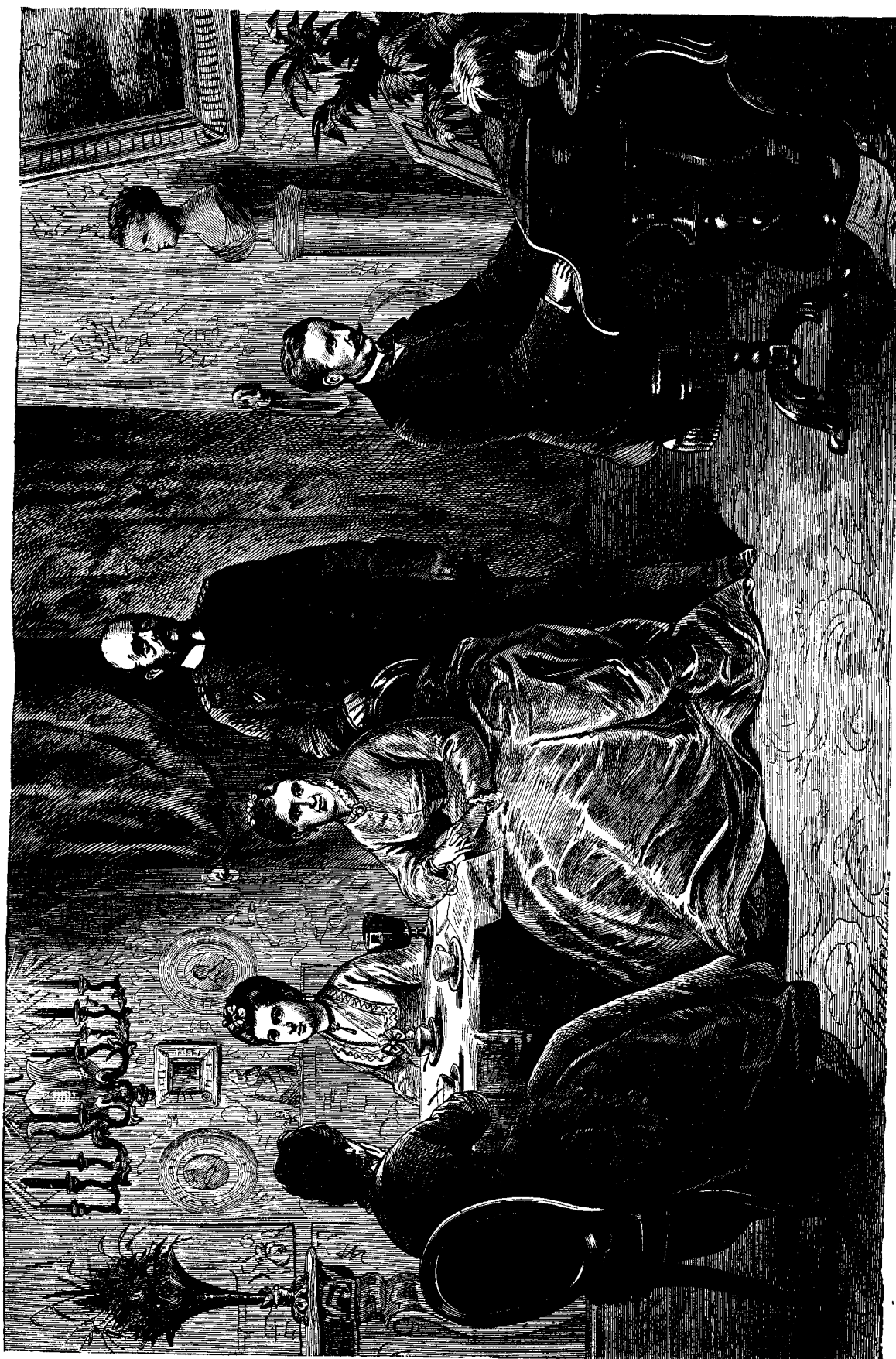
Verișcanu. (ap.) Degrabā-le-i.

Andrei. Și incepe prin mēsă de petelā!

Maghița. Ce-i dreptul, — cā eu una mor de fōme.

Andrei. Și eu, dar de dragoste!

Verișcanu. Da! ve voi fi un pārinte, chiar cel

BISMARCK ȘI FAMILIA SA.

mai bun părinte. . . Veniți să ve strîng dar pe inima mea! (Sărută pe frunte pe Maghița și cântă vesel și comic!)

Copiii mei, fiți fericiți!
Copiii mei să fiți uniți!
Ca stelele să vă înmulțiți!
Și ca năsipul să sporiiți!

(Sărută pe Andrei pe gât.)

(Sărută apoi pe rînd de mai multe ori, fredonînd, pe amîndoi, dar mai mult pe Maghița.)

Maghița. (aparte.) Da știi că-i glumeț, părintele ista! Și nu știi unde dracu l'am vîdut! . . .

Verișcanu. Ah! cât sînt de emoționat! Și acest bun . . ., acest escelent amic, — nu se pôte să nu-i mărturisesc. . . (Vre ăr să sărute pe Maghița.)

Andrei. Ia mai mărturiseșce, te rog și la drépta, scumpul meu prieten!

Verișcanu. La drépta? minunat! (Intörnă spatele publicului, astfel că Magh. i vine la drépta, și vre s'o sărute. Andrei il trage de braț.) Aha! mi se pare, că mi-am pierdut busola! . . . (arătînd la stînga.) Fiul meu! colo jos! . . . este odaia ce ți-o hărăzesc! (Arătînd la drépta.) Fiica mea! ăt-o colo și pe a ta.

Andrei. Dar eu . . . protestez . . .

Maghița. Taci.

Verișcanu. Taci, fiule!

Andrei. Scumpa mea Maghița!

Verișcanu (cîntînd).

Du-te, du-te, n'ai mai fi!
Dragă băețele!
Că n'am de ce te dori!
Dragă băețele!

Andrei. Ei, știi că mă, plictiseșci, știmabile! — Scumpa mea Maghițică! . . .

Maghița. Lasă-me, lasă-me!

Verișcanu. (Stînd în mijloc, și oprind pe Andrei.) Ho! stăi!

Andrei. Ho tu singur! nenorocitul! lasă-me! (Maghița fuge la drépta cînd vede că Dănescu nu se uită la ea.)

Verișcanu. Eu sînt în esercițiul funcțiunii mele de tată; tu singur m'ai numit în acest înalt post, pré onorific, și. . .

Andrei. Te destitui dar . . . și lasă-me. . . A! în sfîrșit! (Scapă din mînile lui, și vede că Maghița a fugit). În ce parte a fugit, me rog?

Verișcanu (arată la drépta). Pe aici!

Andrei. Pe-acolo? mincinos ce ești! — Lasă că știu eu pe unde să apuc! (Ese prin stînga.)

Verișcanu. Bravo! Eu i spun adevêrul . . . și el nu me crede! Cerul vre să-mi arunce cu deasila ieșanca în spinare! Ce fermecătore-i! și de ôre-ce el o caută acolo unde nu-i, pe legea mea. . . (Face câți-va pași la drépta, Dochița intră prin stînga, aducînd o tavă cu ȑocuscă, și o pune pe mész. Ea mai aduce un alt paneraș cu o garafă de vin, pahare și tacămuri.)

Scena V.

Dochița, Verișcanu.

Dochița. Ei, mă rog, ce priveșci conașule acolo?

Verișcanu. Dochița! și eu o uitasem.

Dochița. Vr'o prepeliță de sigur!

Verișcanu. Intr'adevêr, — o prepeliță!

Dochița. Destulă trebă; n'ai decât vênatul în cap, — și așa nici n'ai pregătît mész! ce leneș! Hai, degrabă! Ȓine, pune mîna. . .

Verișcanu. Ce vîd! Ș-o garafă de Șampanie!

Dochița. Ce mașpanie! e vin vechiu curat, dulce ca mierea! — Ah! cât de bine o să mai dulmecăm

ȑacusca nôstră! Éca tacămu dtale, și éca și al doilea tacăm pentru mine!

Verișcanu. Dochițo! mai trebuie un al doilea, al doilea tacăm.

Dochița. Cum? . . . vrei să ȑici al treilea! și pentru cine mă rog. . .

Verișcanu. Pentru un frate . . . de cruce, care . . . tocmai ătă că se iveșce! (Daneseu reintră prin drépta.)

Scena VI.

Dochița, Andrei, Verișcanu, Maghița.

Andrei. Pace! n'am putut să-i dau de urmă!

Dochița (aparte). De unde dracu l'o mai scos și pe aista. . .

Andrei. O fetiță! (Salută. — Incet). Aha! acu înțeleg eu de ce-ți place așa de mult viéta de țeră, aerul curat. . .

Verișcanu. Te înșeli, prietene!

Dochița (suspînînd aranjéză mész). Ei bine! . . . éta și tacămul pentru dumnealui!

Verișcanu. Dar, scumpă Dochiță, atăta nu-i destul: mai trebuie și un al patrulea tacăm!

Dochița. A! cum se pôte?

Verișcanu. Chiar așa! ia n priveșce! (Arată pe Maghița care vine din drépta, fără mantelul ei. Andrei care urcase scena cautînd pe Maghița, se alătură de ea. Strigăt de surprindere al ambelor femei! Se oprese una în fața alteia, se privesc din cap pînă la picióre, apoi se salută.)

Dochița. Duducuțo . . .

Maghița. Domnișoră . . .

Dochița (ap). Da care Scaraoshi o mai adus-o și pe asta?!

Maghița (ap). De unde naiba a mai esiț și asta?!

Andrei. Haidem, mă rog, mai deprabă la mész, că am o fôme de arhimandit.

Impreună.

Dochița :

Poftim, poftim la mész,
Fômea s'astimpêrați
Bucatele gustose
Poftim dele gustați!

Dan, Maghița, Verișcanu.

Haidem, haidem la mész,
Fomea s'astimpêrăm,
Bucatele gustose!
Haidem să le gustăm!

(Se aședă cu totii în giurul mesei, Maghița întei, apoi Verișcanu și Andrei. În acest timp Dochița ie tavana pe care e ȑacusca, afară de puiul pe care Ver. l'a luat în furculiță și vre să-l taie, pe cînd Andrei destupă butelca. Doc. vede că Mag. i-a luat locul.)

Dochița. (aparte.) Mi-a luat locul . . . o fire-ar. . .

Maghița. Ei domnișoră, d'apoi bine, nu ne faci cinstea. . .

Dochița. Cum nu, vê fac. . . (Ap.) Ah! cumăș vre să dau dracului ȑacasca!

Vocea Cerșitorului. Faceți-ve milă și pomană pentru sănătatea. . .

Dochița. (Cu bucurie). A! . . .

Verișcanu. Săracul meu, — a sosit pré degrabă!

Dochița. Ba nici decum, a sosit tocmai la vreme! Ȓine-ti traista, moș Vasile! . . . ie sama să nu scăpi ceva! (Aruncă săracului totul de pe tava.)

Andrei (sculîndu-se cu garafa în mîmă). Dar ce faci, mă rog acolo?

Maghița (idem). Dar fetițo!

Verișcanu. (Sculîndu-se cu puiul în vêrful furculiței). Dar Dochițo! ce va să ȑică. . .

Dochița. De sufletul bunicului! (Ie puiul lui Ver. și garafa lui Andrei și le aruncă.) Ie-le tôte, moș Vasilache, ie-le!

Vocea. Dumnezeu să-ți ierte păcatele! duduca-
ță! Dumnezeu să-ți ierte. . .

Verișcanu. Dochito, te blestem. . .

Dochita. Să ne vedem cu bine! și dta asemenea
duduco! N'ai grijă, conașule Petrachi, o să facem pe
poronca boerului: pâne gólă și apă! Vê sărut mânil
— me duc să-mi plivesc usturoiul. . .

Dochita.

Remâneți cu toți cu bine!
N'aveți grijă dar de mine,
Căci ȕacusca țărânescă
Pentru voi ȕeu nu eră!
Pentru-o gură boerescă
Trebuie cu tot alt ceva!

Verișcanu.

Vai de mine! ce rușine!
Ce-am greșit eu cătră tine!
ȕacusca ast țărânescă
Mie ȕeu mult imi plăcea,
Căci stomacu-mi să hrănescă
Fórte bine ea putea! . . .

Maghița și Andrei.

Cum se póte, vai de mine!
Să ne facă-așă rușine!
ȕacusca ast țărânescă
Pré bine ȕeu ne hrăniá!
Dar cu fapta-i nebunescă
Noi de fóme vom rabdá!

Toți împreună.

(Reincep fórte repede, fie care cuvintele lor.)

Finele actului al II-le.

(Va urm.)

N. A. Bogdan.

O excursiune

II.

Décă cetim „geneza“ din testamentul vechiu, ne face
o impresiune, că tótă lumea ar fi fost creată nu-
mai cu scopul ca să fie omenimei spre desfătare.
Privind inse la intregul univers, vedem ce rol
neînsemnat are omenimea. — Ba intregul nostru păm-
mânt este numai un fir de prav in univers.

Décă ne-am convins despre acésta, trebuie să re-
cunóșcem minoritatea nóstră. — Trebuie să abdicem
de acel nimb care ni se atribuie noue fără să-l fi me-
ritat. Trebuie să vedem că nu lumea e creată pentru
noi, — ci noi sântem un product spontan eu al na-
turei.

Un mușuroiu duce mai mare rol in transfor-
marea pământului, o furnică mai mult contribuie la de-
rimarea munților, o albină estede o mai mare insem-
nătate la in florirea câmpurilor: decât intréga omenime
față de cel mai neînsemnat fenomen al universului.
Desbrăcându-ne dar de tótă trufia, va dispăré vė-
lul care eră intins naintea vederii nóstre.

Și nu e mirare decât până in timpul mai recente,
nu am avut ideia clară despre adevérul genezei nóstre.

Pentru că vedem, abia la anul 160 după Cristos
a făcut Ptolomus din Alexandria prima incercare să
hotărêscă sistemul solar.

Ca cel mai renumit astronom și chronolog al tim-
pului seu, a afirmat că pământul stă nemışcat, ér
luna, sórele și celealalte stele se intorc după el.

Vedem că acésta doctrină a fost acceptată până
la anul 1530. — Și Nicolau Copernicus, după ce a

aflat calea adevérată a sistemului nostru solar: încă
nu a avut curagiul să afirme că: „pământul nu e
centrul universului, ci-e un trabant ca alte trabante
in univers“. — Ci a recomandat papei dela Roma
Paul a III-lea opul seu „de orbium coelestium revolu-
tionibus“ ca o idee nerumegată care voieșce a o
esmite numai din incercare.

Încă și la anul 1600, după inventarea telescopu-
lui, a fost Galilei silit să depună jurământul că „pă-
mântul nu se învêrteșce“.

Dar după depunerea jurământului, puterea con-
vingerii sale s'a redicat asupra forței incvișionale și
a esclamat: „Epour si muove!“

Încă nu sânt dar 300 de ani decând se credea
un lucru mai natural ca sórele luna și stelele să se
intórcă după pământ: decât să se intórcă pământul
după osia sa in 24 de ore.

Cât de absurdă a fost acésta credință, ne vom
face ideia decât vom compută, că spre a se intórcé
luna după pământ, ar trebui să precurgă 4 mile geo-
grafice in o secundă.

Ca sórele să facă calea in giurul pământului, ar
trebui să pecurgă cercul seu cu o celeritate de 1490
mile geografice pe secundă.

ÉR ca stéua α din simbolul centaurului, care e cea
mai de aprópe stea fiesă, să se intórcă după pământ
in 24 de óre, ar trebui să precurgă calea sa cu
celeritate de $32\frac{1}{2}$ bilione de mile geografice intr'o se-
cundă. — Așă o celeritate nici fulgerul nu are.

Acum după ce e hotarită posițiunea și cursul
pământului, a lunei și sórelui, a celora lalte planete
și trabante a sistemului nostru solar, — precum și a
unei mare părți dintre stelele fiese și comete: putem
vedé clar tabloul »genezei.«

Pătrunđénd in cógia pamântului, aflăm petrifica-
tiuni vulcanice. — Aflăm metalele in forma care ne
dovedeșce apriat, că au fost pyro-fluide, adevă topite
de căldură. Avem esperința, că interiorul pământului
și in ȕiua de astăzi e ferbinte-fluid.

Din aceste urméză, că tot pământul a fost óre-
cândva ferbinte-fluid. — Nainte de aceea trebuie să
fi fost vapore. — Nainte de a fi fost vapore, eră
unu gaz.

Póte voi fi discreditat nainte Dlor Vóstre, fiind
că v'am invitat la o excursiune: și in loc de a ve
conduce mai departe, ve pretrec cu pleonasme.

Prin aceste inse am aflat de bine să ve fac cu-
noscut prin câteva liniamente atât reionul, cât și mo-
torul excursiunii nóstre, ca cu atât mai mare incre-
dere să-mi urmăriți in labirintul nemărginit. Și pe
carierele póte încă neumblate de o mare parte dintre
dvóstre să nu cugetăți că am rătăcit.

Urmați-mi dar câteva sute de milióne de ani in
trecut. Aici aflăm tote planetele universului nostru
evaporate in un abure ferbinte, și forméză unu glob
colosal.

Să ne avêntăm și mai departe in trecut și vom
află globul de mai inainte expandat in universul
infinit.

Prin acésta expansiune retrogradă s'a produs muncă
mechanică, — deci globul și-a perdut munca mole-
culară adevă căldura. — Temperatura a scăđut la
273 graduri sub puntul de inghețare.

Ací am ajuns la primordiul universului.

Nainte de a plecá indêrét, spre a da curs liber
fenomenelor creatiunii, să defileze naintea ochilor no-
stri: să facem puțină revistă la inceputul universului.
Sântem aici intr'o intunecime grósă și la un frig
ne mai pomenit, — minus 273 graduri Cels.

Gazul ce umple universul e tot homogen, și de
2000 de ori mai rar decât aerul nostru.

Să vedem acum procedura genezei. — Gazul ce

umple universul, își manifestează existența numai prin o vibrațiune moleculară, foarte rară.

Acosta vibrațiune produce sub un decurs imensurabil de eternitate, incetul cu incetul, undulațiunea particulelor materiei de tot fină. Prin undulațiune unele părți se condensază, altele și mai tare se răresc. Condensându-se particulele materiale, moleculele pozitive se apropie de cele negative și se întrunesc în atome. — O diferită combinațiune a moleculelor, produce diferitele elemente.

Miestura acosta a elementelor produce chemismul.

Gazul universal incape deci a ferbe cum ferbe vinul în un vas colosal.

Prin acosta ferbere chaotică se formază în massa infinită mai multe noduri, în acăror giur incape gazul a se învêrti. Aceste noduri prin învêrtire se condensază tot mai tare și devin focularie de gravitațiune.

Aceste focularie sânt embriônele sistemelor solare.

Să petrecem acum cu atențiune desvoltarea numai a unuia din aceste focularie: a sistemului nostru solar!

Acesta-l vedem la început ca un simbure de gaz, care învêrtindu-se, atrage cătră sine în formă spirală o comă colossală de gaz. Tot de odată stă în legătură prin gravitațiune cu ceialalți nori cozmici și se întorce cu acosta în infinit.

Urmarea rotirii și a atracțiunii gravitative e condensarea gazului.

Condensându-se gazul, se redică temperatura și creșce celeritatea rotirii.

Comă atmosferică a simburelui, tot mai tare se apropie de centru și se clădeșce în giurul lui în ecvilibriu. Se formază dar un glob.

Din ce se condensază acest glob mai tare și se redică și temperatura gradatim. — Ajuns la un grad însēmnat de temperatură, globul incape a florescentiă în intunecime. Mai târziu incape să lucescă și să lumineze.

La primele rađe de lumină, se incape revoluțiunea gazului cosmic cu puteri unite. Noue puteri chemice se ivesc. — Totul incape a arde. a clocoti.

Elementele se impreună, formând diferitele materii. Aceste evaporază de căldură. Și norii de aburi acoper mai pe urmă massa ardândă.

Suprafața aburilor emanază dură și se recesc prefacându-se în fluiditate. Fluiditatea apoi, sub influința gravitațiunii, cade ca o plôie torențială în massa ardândă. Tot în acel moment, ca la o esplosiune grozavă, fluiditatea se preface în vapor și ér se condensază în nori colossali.

Așă se luptă gazul cu fluiditatea. Dar cu timpul din ce în ce perde din căldură, și fluiditatea ferbândă rămâne invingătoare.

Trecând globul dela agregatiunea gazosă la cea fluidă, tot mai mult perde din estensiune. Și precum se contrage acest glob, tot mai tare se repeșce celeritatea rotirii.

Prin puterea centrifugală, globul fluid își perde forma rotundă, se turteșce la poluri și se lăteșce la ecvator, formând un spheroid.

La ecvatorul globului se nașce acum luptă între gravitațiune și puterea centrifugală. În fine gravitațiunea nu mai pôte ține în frâu massa învêrtită la ecvator. Acosta se despică ca un trunchiu colossal și ca o pētră asvêrlită din o prașchiă uriașă se avēntă în univers.

Decă ar incetă influința gravitațiunii asupra masei asvêrlite: atunci acosta ar percurge tot în linia tangențială până la infinit.

Prin influința gravitațiunii incape massa asvêrlită se abate dela liniă și descrie o spirală eliptică în giur

ul masei centrale. Massa asvêrlită séu planetul pe calea sa spirală, tot mai tare se departă de massa centrală, care o vom numi sôre. Prin urmare, calea espirală a planetului tot mai tare se apropie de elipsă.

Cel dintēiu planet, care s'a rupt de cătră sôrele nostru, a fost Neptun. Acestui au urmat Uran, Saturn, Jupiter, după acea s'a rupt o massă colossală care mai târziu a esplodat și a format 108 de asteroide, — în fine Mars, Pământul, Venus, — ér cel mai tiner planet este Mercuriu.

Tot după acea lege naturală, după care s'au format planetele din sôre, — s'au format lunele din planete.

Neptun are o lună, Uran are opt, Saturn opt, Jupiter patru lune, — ér Pământul are numai una.

Când s'au format planetele din sôre, aceste încă erau fluide, și așă s'au făcut un glob, — precum se formază stropul de rouă. Si prin rotirea în giurul osiei, s'a format în spheroid.

(Incheierea va urmă.)

Ion Cornea.

Doine, hore și chiuituri poporale.

(Din giurul Năsēudului.)

XXII.

Țărînte popă sêrbêsc,
Slobođi-mê să iubesc,
Că la tineri nu-i pēcat,
Că cu toții-om merge 'n iad.

XXIII

Plânge-mê mamă cu dor,
Că ți-am fost dulce ficior,
Ți-am scos plugul din ocol
Și-am făcut mândru ogor.
Și l'am scos din sus de sat,
Mândru ogor am arat;
L'am arat, l'am sēmēnat
Și-am sēmēnat grâu de vēră,
A eșit verde sēcară;
Am sēmēnat grâu frumos,
A eșit verde odos
Și-am sēmēnat romoniță
Și-o eșit verde holdiță.
Maică, când vei seceră,
Stringe, maică, spicul bine
Și dă prescuri dupa mine,
Șă mai vin éră la tine.

XXIV.

Pêriuț apă vioră,
Face-te-ai nêgră cernălă,
Să-mi cernesc eu portuțul,
Că m'o urit drăguțul.
Ba đeu eu nu l'oi cerni,
Mai tare l'oi soponi,
Cu sopon dela Brașeu,
Mêi badiță, 'n butul țeu;
Cu sopon dela Turda,
Bade, pentru Dumnéta.

XXV.

Iubeșce bade, iubeșce,
Iubeșce nêgră țigancă.
Numai mumata să-i plēcă,
Că pe mine m'ai iubit,
Maică-ta nu m'a voit.

Moda.

— Viena.

Sesonul de primăveră înainteză, inse schimbări mari cu privire la toilette încă nu se arată. Ba se poate afirma, că nici vîra nu va aduce transformări și invențiuni extraordinare pe terenul modei. Timpurile când o modă nouă eră legitimațiunea sesonului și când atare, cu cât făcea revoltă mai mare in toileta femeiescă, cu atăta eră sesonul mai interesant, a trecut! Amintesc numai de preumblările cele renumite de maiu in equipaje și cabriolet in Longchamp, de sesonele cele interesante, când împărețesa Eugenia și princesa Metternich erau dătătoare de ton in modă și când crinolinul cu schimbările sale cele varii și ostentative predomină in cercurile elegante și moderne! Parisiana încă și astăzi observă acesta și pentru prima Maiu aduce o mulțime de novități și păsește cu idei aparte, cari apoi sînt admirate de tota lumea elegantă. Inse cu toate acestea este o deosebire foarte-foarte mare intre timpul de acuma și cel de odinioară. Astăzi e posibil a fi o damă modernă, fără a mai schimbă de tot mult toilette și sînt multe reprezentante in lumea elegantă, cari se folosesc tot de același fason și model, ce l'au portat in sesonul trecut și astă toamnă. Se aleg stofe moderne, se combină și aranjază in diferite forme, după model plăcut și cu gust. Dame înțelepte vor află de binevenit acest favor al timpului și al modei și că multe dame se folosesc de el, e dovadă moda cea practică, simplă și totodată elegantă englezescă.

Dupăcum dic și dupăcum am mai dis, primăvera nu a adus nimica extraordinar. Fabricantul și modistul sînt indestulți cu aceste: stofele se trec, toilette se comandază in fiecare zi, căci pretensiunile modei sînt varii și lumea elegantă totuș așteptă din când in când ceva novitate și invențiune. In scurt voi descrie moda ce ni o presintă magazinele de modă astăzi și intr'adevăr acuma e mult de veșut, căci corso cel interesant de maiu se apropiă și modiștii și-au și espus unele modele caprițioase și dragălașe pentru acet spectacol.

Intrebuințarea mai multor stofe și colori in toilette modernă nu dispare, și asta din cauză că nuanșele stofelor de primăveră sînt mai cu efect, țesăturile lor mai varii și mai ușore. Așă vedem gaze, foulard dragălași, imitațiuni de tot felul de stofe, așă de gobelin, de deosebite arabescuri și ghirlande, tot combinațiuni ce încantă ochiul. Și aceste stofe ușore produc efect, ori că se folosesc la toilette întregi, séu numai ca gilet, ca plastron și jabot.

O dispozițiune elegantă sînt combinațiunile de stofe verstate și stofe netede și de stofa scoțiană cu stofa netedă. Verstele și carourile aceste sînt la unele stofe mici, așa abia observavere. la altele er sînt mai late și in colori diferite. Pentru jachete și mantile e foarte căutată stofa quadrolată mare, asemenea și pentru unele draperii și tunici. Foarte plăcute sînt și stofele de vîră ce arată cevaș contrast, așă desine intunecate de catifea pe fond deschis de dantele și gaze, metăsuri colorate cu desine, stofe intrerupte (durchbrochen), presărate cu puncte de catifea și altele in felul acesta vedem in cărțile de modeluri.

Pentru copii și copile merg stofele până la estravaganța cea mai mare, așă vedem stofe de pîr presărate cu desine de figuri de șah, cretone cu desine

de puncte și eventaie, tricot cu verste și bordire. La costume netede se folosesc apoi ca decorațiune gulere mari de dantele, eșarpe colorate și aranjate in deosebite moduri.

Pentru corso vor fi foarte plăcute stofele de metasă in colori deschise. Cu deosebire nuanța heliotrop va jocă acuma o rolă mare. Peste rochia de metasă va căde o tunică drapirată bogat din gaze, intreruptă prin verste de faille séu moar. Talia va avé înainte ca decorațiune un jabot asemenea de gaze, er pëlăriele in sute de fason și forme vor fi întregi din crêpe și gaze. Decorațiunea de flori depe pëlării și umbrele va armoniză cu cele depe equipaj și cai. Stofele cele mai bătătoare la ochi, cele mai avute in desine și perle vor fi prelucrate și transformate in costume elegante. Umbrelele ce se vor portă cu acesta ocaziune sînt gătite din gaze verstat și nu au nici o cupțusală. Ca singură decorațiune serveșce un bouquet la vîră și o mașnă la mănunchiu. Mănușile moderne sînt brune și cu deosebire sure cu cusături negre pedeasupra. Taliele de tricot și jersey asemenea sînt foarte moderne. Se portă netede séu verstate, intunecate, precum și in toate colorile, deschise înainte, in formă de blusă și a la Zuave. Frumosa domnișoră Alexandrina Martens, o cântăreță escelentă tirolesă a adus in modă o blusă foarte dragălașă și după numele ei se numeșce »Matros Martens Taille.« E gătită din tricot verstat, alb cu albastru, la grumași e deschisă à la Matrose și lasă ca să se vedă o stofă albă. Gulerul dinderêpt e albastru și decorat cu in-signele matrosilor, asemenea sînt și mănecile decorate.

Coifura sesonului se gâteșce cu mult gust și grațiă. Magazinele ofer o mulțime de modele de cepte și căciule cochete pentru diner și grand parure. La gătirea acestora se folosēșce crêpe, gaze, perle, jet și o mulțime de dantele vechi și imitate. Ca combinațiune elegantă prevalēză crêpe brun aranjat cu dantele aurii și brilante séu tûll verșiu și jet.

Moda bărbătescă a adus unele novități interesante in stofe și modele. Cât despre acestea, stimate cetitóre, o să vorbesc mai pe larg intr'alt numer.

Stella.

Bonbone.

Intr'un spital.

Un Yanke se duce să vedă intr'un spital din America pe unul dintre prietiniii sei.

— Ei bine! cum merge?

— Rêu de tot, foarte rêu, încât medicul mi-a dis să nu me întorc pe partea stângă, că voi mori îndată.

— Vrei să riști de mine.

— Nu rid de loc, este cum îți spui eu.

— Acesta este cu neputință.

— Nu crești! Ei bine! me prind pe cinci dolari.

— Primesc prinsorea.

Dicēnd acestea cuvinte, bolnavul se întorse pe partea stângă și muri.

Cel-l-alt depuse cinci dolari pe marginea patului și plecă.

*

Păcală este servitor la un tinēr elegant și plin de datorii.

Un creditor bate la ușe. Păcală deschide ușa și se duce să vedă decă stăpânul seu este acasă.

— Rêspunde că sînt in călătorie, disse tinêrul. Servitorul reproducuse esact cuvintele sale.

— Și când crești că are să întorcă? întrebă creditorul.

— A! asta... nu pot s'o știu...

— Dar pot să-l întreb.

*

*

La un prânz, la care se aflau invitate mai multe persoane, servitorul venind cu farfurie de bucate, vesele sosul pe hainele unui invitat.

Stăpâna casei, aruncând asupra invitatului o privire dojenitoare:

— Un sos așa de bun !... A mai rămas și pentru cei-l-alți ?

*

Sgârceția lui Z. este proverbială.

Y... dicea mai a-l-altă-eri, vorbind de dânsul :

— Când Z... va fi în iad, va dice diavolului însărcinat să-l frigă : »Nu pune atâtea lemne, amicul meu, voi arde și cu puțin foc.«

*

Un individ cumpără un fond de 3 oca de unt ; îl aduce acasă, îl pune într'un loc și tocmai peste o săptămână își aduce aminte de el. Negăsind untul pentru a-l da nevestei-sale, i vine în minte că s'ar pute să-l fi mâncat mâța.

Prinde mâța, o cântărește și din întemplantă mărta cântăria tocmai 3 oca.

— A ! duse el, ore-cum satisfăcut : »etă untul, dar unde-i mâța ?« !

LITERATURĂ ȘI ARTE.

Premiile Academiei Române. După decisiunile luate de Academia Română în sesiunile de până la anul 1887, concursurile propuse de Academie sînt cele următoare: I. Premiul Năsturel-Herescu din seria B, de 4000 lei, se va decerne, în sesiunea generală din anul 1888, unei cărți scrise în limba română cu conținut de ori ce natură, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate de la 1 Ianuarie până la 31 Decembrie 1887. II. Premiul Statului Lazaru, de 5000 lei, se va decerne în sesiunea generală din anul 1888 unei cărți scrise în limba română, cu conținut științific, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate de la 1 Ianuarie 1886 până la 31 Decembrie 1887, seu celei mai importante invențiuni științifice făcute de la Ianuarie 1886 până la 31 Decembrie 1887. NB. Concurenții la aceste premii vor bine-voi a trimite la cancelaria Academiei Române în București operele lor, cari vor fi în condițiunile de timp aci însemnate, în câte 12 exemplare, până la 31 Decembrie 1887. III. Marele Premiul Năsturel-Herescu din seria B, în sumă 12,000 lei, se va decerne în sesiunea generală din anul 1889, unei cărți scrise în limba română, cu conținut de ori ce natură, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate de la 1 Ianuarie 1885 până la 31 Decembrie 1888. IV. Premiul Statului Heliade-Rădulescu, de 5,000 lei, se va decerne în sesiunea generală din anul 1888, celei mai bune disertațiuni scrise în limba română asupra următorului subiect: »Nunta la Români. Studiu istorico-etnografic comparativ.« Usurile nuptiale trebuiesc studiate în varietățile lor după toate provinciile române, comparându-se cu nunta la vechii Romani și la popoarele neo-latine pe de o parte, cu nunta la vecinii Românilor (Slavi, Unguri, Greci, Albanesi) pe de alta, de unde să reeasă apoi de la sine o concluziune istorico-etnografică. Manuscrisul va trebui să cuprindă materie pentru 200—300 pagini de tipar în 8° garmond. Terminul presintării manuscriselor la concurs va fi până la 31 Decembrie 1887. V. Premiul Statului Lazaru, de 5000 lei, se va decerne în sesiunea generală din anul 1889 celei mai bune lucrări în limba română asupra următorului subiect: »Studiul vinurilor din România din punctul de vedere economic și al compozițiunii lor chimice.« Manuscrisul va trebui să cuprindă materie pentru circa 300 pagini de tipar în 8°

garmond. Terminul presentării manuscriselor la concurs va fi până la 31 Decembrie 1888. VI. Premiul Statului Heliade Rădulescu, de 5000 lei, se va decerne în sesiunea generală din anul 1889 unei cărți scrise în limba română, cu conținut literar, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate de la 1 Ianuarie 1887 până la 31 Decembrie 1888. VII. Premiul Asociațiunii Craiovene pentru dezvoltarea învățământului public, în sumă de lei 1.500, se va decerne în sesiunea generală din anul 1890, celei mai bune cărți didactice în limba română din câte se vor fi tipărit de la 1 Ianuarie 1887 până la 31 Decembrie 1889. Acastă dată este și termenul extrem al depunerii la cancelaria Academiei, în 12 exemplare a cărților propuse pentru concurs. VIII. Premiul Statului Heliade-Rădulescu, de 5000 lei, se va decerne în sesiunea generală din anul 1890, celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra următorului subiect: »Istoria școlilor în țerile române în prima jumătate a secolului XIX. până la anul 1864.« Terminul presentării manuscriselor la concurs va fi 31 Decembrie 1889. IX. Premiul Alexandru Ioan Cuza, de 10.000 lei, se va decerne în sesiunea generală din anul 1891 celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra următorului subiect: »Istoria Romanilor de la Aurelian până la fundarea Principatelor.« Terminul presentării manuscriselor va fi 30 Novembre 1890. X. Premiul G. San-Marin, în sumă de 1500 lei, se va decerne în sesiunea generală din anul 1891 celei mai bune lucrări asupra următorului subiect: »Considerațiuni asupra comerțului României cu țerile străine atât la Orient, cât și la Occident, începîndu cu secolul al XVI-le până la anul 1860.« Terminul presentării manuscriselor la concurs va fi 31 Decembrie 1890.

• **Carte de școlă.** A esit de sub tipariu »Istoria Ungariei« în legătură cu istoria universală pentru școlile populare, de Silvestru Moldovan, profesor în Brașov.

Diaristic. *Gazeta Severinului* este titlul unui nou diar, care apare de două ori pe săptămână în Turnu-Severin.

TEATRU ȘI MUSICĂ.

Știri teatrale și musicale. *Dna Aristița Roman-Manole-cu*, distinsa artistă a Teatrului Național din București, se află la Paris, unde face studii artistice. *Dna Irina Vladioia*, renumita prima-donă română, angajată de curînd la Opera comică din Paris, va da în zilele aceste câteva concerte la București, cu concursul mai multor artiști. *Dra Matilda Steiner* din București, eleva renumetei profesore de cânt dna Marchesi, a cântat zilele trecute cu succes într'un concert din Viena; dra Steiner se va întorce la București.

Teatrul național din București. Dintre piesele jucate zilele din urmă a avut mai mare efect »Năbădăile Cleopatrei«, o comedie franceză. »A fost, scrie »Românul«, un ris dela început și până în sfîrșit, un ris cu hohote, astfel cum de mult nu mai aușisem în sala intristată a primului nostru teatru.« Pe astăzi sâmbătă, 9/21 maiu, s'a anunțat o încercare interesantă; se va jua opera »Favorita« cu dnii Delin, un bariton despre care se vorbește mult bine, cu dna Maria C. Chrissenghy, cunoscută publicului bucureșcean, cu tenorul Dumitrescu a cărui voce a câștigat mult din anul trecut, de dna Odisianu, dnii Teodorescu și Rasianu. »Românul« află, că în curînd va sosi la București »Noua Trupă Română« de vodevil și comedie, compusă din actorii dela teatrale di Iași și Craiova, sub direcțiunea dlui A. L. Boibecu, în număr de 26 persoane. Acăsta trupă va jua în grădina Teatrului

Dacia. Se dice, că direcțiunea Teatrului Național cugețea la o combinațiune pentru stagiunea viitoare, combinațiune după care Teatrul Național nu ar mai deschide porțile sale nici unei trupe străine și ar juca el drame, comedii, operete și după puțină, cu elemente române și străine, opere.

✓ **Concert de plugari.** Corul vocal al plugarilor români din Cerneghaz, comitatul Timiș, va arangia acolo, în sala ospetăriei, la 21 mai n., un concert. Programul e următorul: »Motto«, executat de corul vocal. »Spiritul«, quartet. »Pesterea Hoților«, poezie de Ion Trip'a, declamată de coristul Nica Golub. »Junimea parisiiană«, quartet de Adam. »Teatrul«, quartet de Nosieviți. »Sfinții împart averile«, poezie declamată de coristul Jiva Ion. »Salutarea patriei«, quartet. »Cucuruz«, quartet de Humpel. În pauză se va juca »Călușerul« și »Bătuta«.

CE E NOU?

✓ **Știri personale.** *Maj. Sa Regele* a dăruit incendiaților din Curtici 500 de fl.; *Maj. Sa Regina* a dat spre același scop 200 fl. ✓ *Dl dr. Victor Babeș*, după cum aflăm din »Luminatorul«, se află deja la București, unde au să se începă lucrările pentru instalarea laboratorielor; spre acest scop s'au votat 100.000 lei, iar pentru personal 4.520. ✓ *Dl Nicolae Jurma*, teolog al diecesei Lugos, a obținut la universitatea din Budapesta un premiu literar pentru o lucrare a sa scrisă în limba latină. — *Regina Serbiei* a sosit vineri la București, însoțită de moștenitorul de tron și a petrecut acolo incognito două zile, apoi a plecat la Crimeea.

✓ **Hymen.** *Dl Gavril Onișor*, dr. în filosofie, profesor la școala normală din Berlad, duminică la 10/22 maiu își va serba acolo nunția cu dșora Cornelia Ion Popescu. — *Dl dr. George Vessa*, medic în Socodor, comitatul Arad, s'a logodit cu dșora Maria Stanescu în Arad. — *Dl dr. Dimitrie Balas*, notar la tribunalul din Lugos, s'a încredințat de soție pe dșora Sara Pavel tot de acolo. — *Dl Vasilie Morariu*, fiul mitropolitului Silvestru Morariu, la 9 iunie n. își va serba nunția cu dșora Olga de Stamati.

✓ **Maj. Sa Regina Elisabeta** a petrecut la Sinaia două zile, sâmbăta și duminica trecută. Visita având un caracter cu totul intim, la primire n'a fost de față nici un ministru. La gară a fost întâmpinată numai de suveranii români și de primarul Sinaei. Gara și vilele erau decorate frumos. În prima trăsură au ședut reginele, în a doua regele cu br. Nopcea. Ajungând la castel, muzica militară a cântat imnul austriac. După dejun Maj. Lor au făcut împreună excursiuni prin pădure. Sêra castelul și parcul din pregiur au fost strălucit iluminate cu electricitate și muzica a cântat înaintea castelului. Duminică s'au făcut plimbări prin munți. Apoi împărătesa-regina a plecat spre Viena, petrecută până la Predeal și de suveranii români.

✓ **Reuniunea femeilor române din Mediaș** și giur va ține adunarea sa generală la 2 iunie n. în școala gr. c. de acolo, la care se invită în special dnii bărbați de consiliu, membrii comitetului, membrii ordinari și onorari, precum și orice binevoitor al Reuniunii. Presidinta Reuniunii e dna Maria Roman, secretară dna Elena Suci.

✓ **Reuniunea femeilor române din Sêlagiu** va ține adunarea sa generală anul acesta în comuna Bucium. Cu cea ocaziune totodată se va arangia și o loterie în folosul fondului Reuniunii. Comitetul din localitate face apel la publicul românesc să contribuie spre scopul acesta ori ce fel de obiecte sêu produse și să le

trimită până 'n 1 iulie la adresa dlui Ioan Maxim, paroc gr. c. în Bucium (Vârmezô).

✓ **Reuniunea femeilor române din Hunedôra**, (presidentă dna Ana Petcô, secretar dl August A. Nicôra, a ținut la 2/14 maiu adunare generală extraordinară, pentru a face unele modificări în statute, cerute de guvern.

✓ **Societatea pentru cultura și literatura română în Bucovina.** Am primit raportul comitetului acestei societăți despre lucrările și treburile sale în anul 1886. Din raportul acesta aflăm, că comitetul a eșumat osămintele neuitatului Aron Pumnul și le-a mutat în țintirimul cel nou; la moment se face un monument care încă nu e gata. A arangiat conferințe literare și a început să publice broșurile pentru lectura tinerimei. A dat stipendii și a ajutorat Societatea »Școala Română.« Societatea are 7 membrii onorari, 19 fondatori și 2 activi. Biblioteca are 2479 opuri. Cassareșt pe anul 1887, în obligațiuni 900 fl., 7200 franci, 1000 galbeni; în numerar 12,730 fl., 25 cr., disponibili 751 fl., 85 cr.

✓ **Maiaturi.** *Reuniunea pompierilor voluntari din Blaș* va ține o petrecere de primăveră duminică la 10/22 maiu în grădina lui D. Comșa din Veza; cu cea ocaziune se va face și inaugurarea depositului și o producțiune. ✓ *Inteligența română din Cluș* va da la 23 maiu n. în grădina Stadler un maial în folosul școalei de fetițe, care se va înființa acolo. ✓ *Junimea studiosă din Năsêud* va arangia la 28 maiu n. un maial în »castrul« din Năsêud, eventual în otelul »Ravohra«.

✓ **Expozițiunea din Craiova** a Cooperatorilor din România se va deschide negreșit Duminică 2 august 1887. Până acum sânt mai bine de 1,000 industriași și agricultori mari din țeră înscriși spre a participa la dênșă. Peste curând va apăre și planul acelei expozițiuni, care se va trimite prin țiarul »Cooperatorul Român« dlor esposanți. Mai multe fabrici de mașini industriale din străinătate vor luă parte de asemenea în secțiunea internațională a acestei expozițiuni.

✓ **Modele animate.** Moda din Paris are puține secrete mai interesante, ca provenința costumelor damelor celor mai elegante, și chiar bogate din societatea parisiiană. Magazinele care voesc să-și capete un renume, fac costume foarte frumoșe și le oferă gratis damelor la modă, după ce ele își ia angajamentul ca să nu cruțeze nici unul din mijlocele diplomației lor spre a face propogandă în favoarea acestor magazine. De sigur ar izbucni cele mai mari scandaluri, decât criticii ar divulgă aceste secrete. Damele se aleg din sfera cea mai înaltă, căci numai ele pot impune modele. Câți bărbați nu-și rid cu femeile lor de modelele animate, fără să-și inchipuiască, că și ele fac parte din aceste modele. Detaliu de notat: De multe ori când toaletă e de o mare valoare, damele sub-scriu o chitanță pentru înapoierea dantelelor sêu a altor ornamente prețioșe ce se găsesc pe costum.

✓ **Darea prin licitațiune a fetelor mari.** În cronica orașului Goaru se spune, că dela seculul al 15-lea până la al 18 lea orașul avea în fie-care an un venit de 20—50 taleri din »darea prin licitațiune a fetelor mari«. În luna Pașcilor toate fetele mari din Goaru se adunau înaintea primăriei și aci, în fața tinerilor, erau puse în licitațiune de câtră un funcționar al primăriei pentru jocurile de peste an. Fată dată prin licitațiune nu avea voia intimp de un an d'a juca cu alt cineva de cât eu ofertatorul. Venitul din această licitațiune, care de altmintrelea și acum mai este în obicei pe la Rinul de jos și pe la Eifel, intră în casa comunei.

✓ **Arta de a dormi grațios.** Educarea damelor tinere în America a ajuns gradul suprem de perfec-

ține. Și etă cum: In academia de dame din Cincinnati, elevelor se predă și arta de a dormi grațios. »Profesorița somnului« vedând că un vizitator al institutului se miră preste această nouă specie de prelegere, i-a pus întrebarea: »Gânditu-te-ai vre-odată că a treia parte din viața noastră o petrecem dormind? Cugetat-ai vre-odată la modul cum aparî când dormi? Fîrsece cu d-voastre bărbații, stă altcum lucrul; o fată însă trebuie să apară totdeauna cât se poate de curățică și răpitoare, abstracție făcând dela chemarea ei viitoare ca femeie căsătorită. Din această cauză am luat rolul de a predă arta de a dormi grațios. Multe dame au obiceiul rēu de a ține gura deschisă pē când dorm și urmarea e horcăitul uricios al damelor. Eu instruesc cum să-și inchidă fetele buzele frumuseșel pe timpul somnului și in cas de lipsă să se privească in o oglindă. Nu trebuie să-și lase capul prea afund pe perini, căci îndată ce muschii au adormit, gura se deschide fără voie. Le sfătuesc apoi ca pentru nopțe să-și facă o toaletă tot atât de îngrijită, ca și pentru zi. Rufele de nopțe să fie curățele, picante și corespundătoare, prin urmare să lapede uricioasă de căița. Pērul nu trebuie legat in moț tare, el trebuie arangiat ușor și liber, ținēnd seamă de prezentabilitate și confort. Poziția lor in pat trebuie să fie tot așa de frumoasă ca și prezentarea de zi. Eu le instruez pe damele tinere încât să nu se teamă că vor fi surprinse de bărbații lor in nici un timp, — nici noptea, nici ziua. Ele vor oferi totdeauna o iconă atrăgătoare fiindcă grațiositatea forțată se preface iute in datină.« Progres in cultură!

Averea reginei din Anglia. Diarul »Truth« scrie, că regina Victoria are o avere colosală. Moșia Osborne valorēză acum cel puțin de cinci ori mai mult, decăt atunci, când o cumpērase regina și prințul Albert. Moșia Bolmaral e mai mare de treideci de mii de de jugere. Clarmont i s'a dat, de usufruct in 1866 pe viață, reginei, ēr ea a rescumperat-o pentru sine, de totul, cu 78,000 punți sterlingi, sūnt acum trei ani. Valōrea acestei moșii se urcă la cel puțin 150,000 punți sterlingi. Regina are o avere și in Coburg. Mr. Nield i-a testat 500,000 punți sterlingi. Avera bārbatu-sēu se urcă la 600,000 punți sterlingi, dar' testamentul lui ēră ținut in secret. Regina a cruțat sume enorme și din lista civilă.

Telefonul la distanțe mari in Francia. Ministru postelor și telegrafelor a supus pentru a-l semnă președintelui Republicei un decret relativ la deschiderea unui serviciu de telefonie pe o mare distanță. Acestă problemă, studiată de mai mulți ani, este in fine rezolvată. S'a găsit mijlocul practic de a comunica cu telefonul la o distanță mare. Prima aplicație se va face intre Reims și Paris, adică pe o distanță de 169 kilometri. Se termină acum cu aședarea cablului subteran care trebuie să lege linia in Paris la biroul bursei. Funcționarea va incepe după vrē 15 zile. S'a fixat ca taxa percepută de Stat pentru 5 minute să fie de un leu. Ministrul se va ocupa apoi să lege Parisul cu Rouen printr'o linie telefonică: se șcie că o asemenea linie lēgă deja Rouen cu Havre.

Rândunele ingenioșe. Citim in diarul »Mercury« din Oroville (California), că un om lucrând la un puț de mine părăsit, aprōpe de Hurlerton, dete peste mii de cuiburi de rândunele. Scoțēnd câte-va lōpeți de pământ, rândunelele ēșiră cu miile, din intru și incepură să se rōge de dēnsul prin ciripirele lor d'a nu mai urmā lucrarea incepută. Dar omul nu se opri din lucru și lucrā până sēra. A doua zi, când se întorse să-și continue lucrul, mii de rândunele incepură să

sbōre pe d'asupra lui, și abiā incepū să sape și simți că-i cad pe spinaare nișce corpuri reci și cleioșe. Se desbracă repede, și ce să vedă? Pe cămașe ēră mulțime de șerpi mici, de brōșce și de scorpioni. N'apucā să se imbrace și simți din nou că spatele ii ēră plin de tot felul de viețuitoare. Uitându-se in sus pentru a vedē care este cauza acestui fenomen, vedū că rândunelele sburau pe d'asupra lui, ținēnd fie-care in cioc câte una din aceste viețuitoare și asteptānd momentul favorabil pentru a le lāsă să cadă asupra lui, intre cămașe și piele. Omul își imbracă haina, își luā sapa și tārncopul și se grăbi să plece.

Sfērșitul pleșuviel. Colonelul rusesc Prevalski, care e renumit prin călătorile sale interesante in centrul Asiei, a făcut o deosebită descoperire intruna din expedițiunile sale recente. Dēnsul avea să facā un drum lung prin pustia Stamai. Pământul ēră grozav de ferbinte: călduri ēră de 62½° C. la amēzi, sēra de 32—35° C. Neașteptată fu surprinderea naturalistului rusesc in decursul marșului seu prin pustia, când observā că tuturor participanților pleșuvi le-a crescut pērul și barba cāt se pōte de curēnd. Ceva mai minunat observā colonelul la un tinēr cazac. La intrarea in pustia acesta avea un obraz mōle ca de fată, după câte-va zile obrazul seu atât de delicat, ēră impodobit cu o barba plină cāt se pōte de dēsă. Colonelul rusesc este un invēțat serios, prin urmare această istorisire meritā tot creșēmēntul. Influența ferbintelei asupra creșterii pērului se dovedesce și prin aceea, că locuitorii zonei ferbinți a pēr mai des ca cei din zona rece. In tot casul s'a aflat modul prin care se pōte pune odată capēt pleșuviel, călătorind cu toții prin pustia Stanai.

Călindarul sēptēmānei.

Diua sēpt.	Călindarul vechiu	Călind nou
Duminea 5 a Orbului Ev. dela Ioan c. 9, gl. 5, a invierii 8.		
Duminea	10 Ap. Simon Silot	22 Iuli'a
Luni	11 Mart. Mochie	23 Desideriu
Mārți	12 Epifani'a	24 Ioan'a
Mercuri	13 Mart. Glicheri'a	25 Urban
Joi	14 (+) <i>Inălțarea Dlui</i>	26 Bed'a
Vineri	15 Par. Pachomiu	27 Theodor
Sāmbătă	16 Sānt. Teodor	28 Wilhelm

Avi!

Rugām pe dnii abonați, cari încă nu ș-au plătit abonamentul, să binecōvescā a-l respunde, căci numai cu abonamente plătite regulat inainte putem să sustinem fōia și să facem imbunētātiri.

Abonații din România pot să trimitā abonamentul in bilete ipotecare și in marce postale.

Favoruri pentru abonați. Abonații noștri își pot comandā la noi următoarele scrieri de Iosif Vulcan, cu prețuri fōrte reduse: »Ranele Națiunii,» roman in 3 tomuri, in loc de 3 fl. cu 1 fl.; »Novele,» tomul III, in loc de 1 fl. cu 50 cr.; »Mirēsă pentru mirēsă,» comedie in 3 acte, in loc de 1 fl. cu 25 cr.; »Lira mea» poesii nouē, edițiune poporală, in loc de 1 fl. 60 cr.; »Dela sate» novele și schițe, in loc de 70 cr. cu 40 cr.; »De unde nu este rentōrcere,» roman de Adrien Gabrielly, tradus de Tit Bud, in loc de 1 fl. cu 25 cr. Tōte aceste scrieri, 8 tomuri, comandate de odată, costā 2 fl.

Proprietar, redactor respundător și editor: **IOSIF VULCAN.**

Cu tipariul lui Otto Hūgel in Oradea-mare.